

OBCHODY 700-LECIA WSI JANGROT

Zamysł uczczenia rocznicy 700-lecia Jangrota zrodził się w styczniu 2022 roku. W dniu 20 lutego tego samego roku odbyło się pierwsze zebranie Rady Gminy Trzyciąż pod przewodnictwem wójta Romana Żelaznego i przedstawiciela sołectwa Janiny Bieniek, proboszcza ks. kanonika Andrzeja Bila, Rady Parafialnej i dyrektor Biblioteki i Ośrodka Animacji Kultury Gminy Trzyciąż – Ewy Drózdź. Z racji zbliżających się jubileuszy: 700-lecia lokacji miejscowości, 200-lecia konsekracji miejscowej świątyni, okrągłej rocznicy 90 lat, jakie upłynęły od powstania jednostki Ochotniczej Straży Pożarnej, w Jangrocie zaplanowano dwudniowe uroczystości: w sobotę 24 czerwca i niedzielę 25 czerwca 2023 roku. Na kolejnych siedmiu zebraniach omówiono przebieg programu, a zarazem udział poszczególnych osób w realizacji działań. Równolegle, ze strony kościelnej, trwały przygotowania związane z zaproszeniem ks. biskupa diecezji sosnowieckiej i przygotowaniem dla kościoła marmurowej tablicy upamiętniającej jubileusz. Wydarzeniem towarzyszącym obchodom jubileuszowym był wyjazd (5 czerwca) do katedry wawelskiej grupy parafian reprezentujących różne organizacje, instytucje i stowarzyszenia z terenu Jangrota i gminy Trzyciąż. Dzieje i znaczenie świątyni dla kraju przedstawił przybyłym proboszcz katedry ks. dr Paweł Baran. Następnie proboszcz jangrocki odprawił mszę św., po czym zostały złożone wiązanki kwiatów na grobach spoczywających tam duchownych związanych z dziejami Jangrota.

1 dzień (24 czerwca 2023 r.): Obchody Jubileuszu 200-lecia budowy i konsekracji świątyni.

Uroczystości rozpoczęły się w kościele od zaprezentowania przez przedstawiciela Rady Parafialnej Andrzeja Kusia krótkiej historii budowy i powstania obecnej świątyni św. Jana Chrzciciela. Nawę kościoła wypełnili wierni, zaproszeni goście i druhowie z poczm sztandarowym miejscowej jednostki OSP. Odbyła się uroczysta msza odpustowa, sprawowana przez diecezjalnego biskupa sosnowieckiego ks. Grzegorza Kaszaka. Po procesji, pod koniec nabożeństwa, biskup poświęcił ufundowaną jubileuszową tablicę, po czym zgromadzeni w kościele przeszli na plac przed budynkiem strażnicy, gdzie ks. biskup poświęcił drewnianą figurę św. Floriana. Z zadaszonej sceny organizatorzy uroczystości podziękowali zasłużonym w pracach remontowych przy kościele i placu 700-lecia. O godzinie 19:00 w remizie OSP rozpoczęła się zabawa, a do tańca przygrywał zespół „Dance-Top”.

2 dzień (24 czerwca 2023 r.): Na uroczystej sesji Rady Gminy Trzyciąż, która odbyła się w jangrockiej szkole podstawowej, o godzinie 11:00, podsumowano dotychczasowe osiągnięcia sołectwa Jangrot. Na tę okoliczność przygotowano wystawę obrazów dwóch lokalnych artystów. Po sesji nastąpiła zbiórka delegacji Ochotniczych Straży Pożarnych z pocztami sztandarowymi na placu 700-lecia Jangrota, które następnie przemaszerowały do kościoła. O godzinie 12:00 odbyła się koncelebrowana msza św., której przewodniczył ks. kanclerz Mariusz Karaś. Po nabożeństwie, tak jak w dniu poprzednim, nastąpił przemarsz druhów wraz z gośćmi na wspomniany plac, gdzie odbyły się kolejne uroczystości związane z podniesieniem flagi państwowej i odegraniem hymnu narodowego. Ks. kanclerz poświęcił nowy wóz strażacki służący do przewozu sprzętu ratowniczego i osób. Pojazd otrzymał nazwę „Mikołaj” – od imienia pierwszego naczelnika miejscowej straży. Kolejnymi punktami obchodów były: przedstawienie dziejów jangrockiej jednostki Straży Pożarnej, nadanie odznaczeń zasłużonym strażakom oraz poświęcenie postawionego wcześniej obelisku z jubileuszową tablicą na placu. Po przemówieniach Wójta Gminy, Przewodniczącego Rady Gminy i gości, zostały wręczone pamiątkowe statuetki osobom, które w znacznym stopniu przyczyniły się do przygotowania jubileuszu. Wśród zaproszonych znaleźli się m.in. parlamentarzyści różnych opcji oraz przedstawiciele instytucji samorządowych, w tym Wojewoda Małopolski Łukasz Kmita. Obchody zamykały występy artystyczne dzieci szkolnych, miejscowego Koła Gospodyń Wiejskich, Zespołu muzycznego „Zbóje” i w końcu towarzyszący biesiadzie ludowej Zespół „Blu Rey”. Projekt został wsparty funduszami Województwa Małopolskiego i Urzędu Marszałkowskiego. Dwudniowy przebieg uroczystości odbywał się przy sprzyjającej, w większości słonecznej, pogodzie. Należy przypuszczać, że to doniosłe wydarzenie na długo pozostanie w pamięci miejscowej społeczności. Dwutygodnik „Wieści Wolbromskie” wydał bezpłatny dodatek, nawiązujący do opisywanych rocznic, przedstawiając na łamach dzieje parafii, OSP Jangrot oraz miejscowego szkolnictwa w okresie międzywojennym.

Poprzedzająca uroczystości 700-lecia okolicznościowa publikacja nosząca tytuł *Mija przeszłość, pamięć pozostaje*, autorstwa Eugeniusza Żaby, ukazała się drukiem jeszcze w kwietniu. Praca przedstawia początki osadnictwa omawianego miejsca, wiążące się najpierw z lokacją przez biskupa Nankera miejscowości Biskupice. Wieś z czasem przyjęła nazwę Jangrot od imienia i nazwiska ówczesnego biskupa krakowskiego Grota, którego starania o urbanizację miejscowości przerwała śmierć w 1347 roku. Następnie we wsi powstała parafia i funkcjonująca przez kilka stuleci siedziba klucza skupiającego siedem wsi biskupich. Na przestrzeni wieków tutejsze dominium przechodziło różne koleje losu. Od szwedzkiego potopu nastąpił okres niepokoju związany z przemarszami i pobytami różnych wojsk, niosących za sobą zniszczenia, a zarazem pogorszenie bytu materialnego mieszkańców.

W początku XIX wieku, utworzona została gmina dominialna. Kolejnym ważnym dla miejscowości wydarzeniem jest konsekracja obecnej świątyni, będącej fundacją biskupa krakowskiego Jana Pawła Woronicza, która zbiegła się w czasie z sekularyzacją tutejszych dóbr w 1824 roku. W pracy przybliżone zostały zagadnienia gospodarki folwarcznej i kmiecej, życia religijnego parafii oraz budownictwa. Poruszona została tematyka szkolnictwa elementarnego, istniejącej wcześniej gminy zbiorowej oraz zamieszczono życiorysy kilku osób pochodzących z Jangrota lub wcześniej tam mieszkających. Zawarto również wzmianki o organizacjach społecznych takich jak: Straż Pożarna, Koło Gospodyń Wiejskich czy Ludowy Klub Sportowy „Dłubnia”. Zamieszczony na 62 stronach opis dziejów zamykają przypisy z aneksem i kalendarium od lokacji po czasy współczesne. Na materiał ilustracyjny składają się: zdjęcia osób, dokumentów, planów, fotografie oraz rysunki przedstawiające wygląd również nieistniejących już obiektów miejscowego budownictwa. Całość pracy liczy 107 stron.

oprac. Redakcja